

Ödeme Hizmetleri ve E-Para İhracına İlişkin AB - PSD2'yi Takip Eden İkincil Mevzuat Düzenlemeleri Yürürlüğe Girdi

7 Ara 2021

1. Giriş

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası ("TCMB") tarafından hazırlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik ("Yönetmelik") ile Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları'nın Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları'nın Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin Tebliğ ("Tebliğ") 1 Aralık 2021 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Böylece, 7 Haziran 2014 tarihli ve 29043 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Yönetmelik ("Mülga Yönetmelik") ile 27 Haziran 2014 tarihli ve 29043 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları'nın Bilgi Sistemlerinin Yönetimine ve Denetimine İlişkin Tebliğ ("Mülga Tebliğ") yürürlükten kaldırıldı.

22 Kasım 2019 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak 1 Ocak 2020 itibarıyla yürürlüğe giren [7192 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) ile 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'a ("6493 sayılı Kanun") değişiklikler getirilmiştir. Bu kapsamda,

- Ödeme hizmeti kullanıcısının isteği üzerine banka bir ödeme hizmeti sağlayıcısında bulunan ödeme hesabıyla ilgili sunulan ödeme emri batılma hizmeti,
- ödeme hizmeti kullanıcısının onayının alınması koşuluyla, ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme hizmeti sağlayıcıları arasında bulunan bir veya daha fazla ödeme hesabına ilişkin konsolide edilmiş bilgilerin çevrim içi platformlarda sunulması hizmeti,
- Ödemeler alanında toplam büyüklük veya etki alanı açısından TCMB tarafından belirlenecek seviyeye ulaşan diğer işlem ve hizmetler

düzenlenmiş ve faaliyet alanları Avrupa Birliği Komisyonu tarafından düzenlenen Ödeme Hizmetleri Direktifi 2 (Directive (EU) 2015/2366) ("PSD2") ile paralel hâle getirilmiştir. Ek olarak, TCMB ödeme hizmeti kapsamındaki belirli bir işlem türüne ilişkin olarak herhangi bir isim altında işlemin taraflarından birinin aldığı ücret, masraf, komisyon ve diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranların tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkili kılınmıştır.

Söz konusu düzenlemeleri esas alarak TCMB tarafından hazırlanan Yönetmelik ve Tebliğ ile, PSD2 düzenlemelerine uyumlu şekilde uygulamada belirleyici olacak daha kapsamlı düzenlemeler getirilmiştir.

2. Yönetmelik ile Getirilen Düzenlemeler

2.1 Esaslı Değişiklikler

Yönetmelik ile ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşları'nın ("Kuruluş") yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ödeme hizmeti sağlayıcılarına, ödeme hizmetlerinin sunulmasına ve elektronik para ihracına ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi hedeflenmektedir.

86 madde ve alt? k?s?mdan olu?an Yönetmelik'e dair önemli baz? düzenlemeler konu baz?nda a?a??da yer almaktadır:

Yeni Kavramlar

- Yönetmelik ile ilk kez tan?mlanan kavramlar mevcuttur. Bunlar; (i) herhangi bir ?ekilde ödeme hesab?na ba?lı? olmayan ve kimlik tespiti veya do?rulamas? yap?lmam??, önceden ödeme ya da yükleme yap?lmas? suretiyle kullan?labılır hle gelen, tekrar yükleme yap?lma imkanı? bulunan veya bulunmayan ?ekilde ihraç edilebilen ve yüklenen bakiye kadar kullan?ma izin verilen araç olarak tan?mlanan *ön ödemeli araçlar* ve (ii) ücret, komisyon, faiz gibi fiyat ile ili?kilendirilebilir her türlü niceliksel veri olan *rekabete duyarlı? veriler* Bunun yanı? s?ra, faaliyet izni istisnas?nda ve üye alt i?yeri olarak karma?aya sebebiyet veren *yayg?n ma?aza a??* da "Türkiye genelinde belirli bir marka ad? alt?nda perakende sat?? gerçekle?tiren tüzel ki?ileri" olarak Yönetmelik'te düzenleme bulmu?tur. ?fade etmek gerekir ki; anonim ön ödemeli yani isimsiz kullan?lan kartlar, sadece fiziksel ortamda, güven damgas?na sahip çevrimiçi mecralarda ve fatura ödemelerinde kullan?labilmektedir. Bu ?ekilde yasa d??? bahis gibi illegal amaçlarla kullan?m?n önüne geçilmesi hedeflenmi?tir. Ayr?ca anonim ön ödemeli araçlar hariç olmak üzere; ergin olmayan ki?ilere ön ödemeli araçlar?n ilk ihrac? ile elektronik para hesaplar?n?n aç?lmas? esnas?nda ergin olmayan ki?inin yasal temsilcisinin onay?n?n al?nmas?, al?nan onay?n kay?t alt?na al?nmas? ve bunlar için gerekli prosedürlerin olu?turulmas? gereklidir.
- Bugüne kadar kurulu?lar taraf?ndan yürütölmekte olan *üye i? yeri* tan?mlamas? eklenerek, ödeme i?lemlerine ili?kin süreçlerin kolayla?t?r?lmas? ve ödemeler alan?nda dolandır?c?lık ve kötü niyetli kullan?m faaliyetlerinin önlenmesi amaçlanm??t?r. Üye i?yerine temin edilecek olan kodlar Bankalararas? Kart Merkezi A.?. ("**BKM**") taraf?ndan verilecektir.

E-Para Tan?m?

- Sadece birebir bir itibari para kar??ı??? olarak ç?kar?lan, sanal olarak olu?turulup dijital a?lar üzerinden da??t?m? yap?lan gayri maddi varlıklar, ihraç eden Kurulu? taraf?ndan kabul edilen fon kar??ı??? ihraç edilmesi elektronik olarak saklanması, 6493 sayılı Kanun'da tan?mlanan ödeme i?lemlerini gerçekle?tirmek için kullan?lmas? ve ihraç eden Kurulu? d???ndaki gerçek ve tüzel ki?iler taraf?ndan da ödeme arac? olarak kabul edilmesi durumunda elektronik para olarak kabul edilecektir. 6493 sayılı Kanun uyarınca ç?kar?lan ikincil düzenlemelerin bu f?kra kapsam?nda elektronik para olarak de?erlendirilecek gayri maddi varlıklara ne ?ekilde uygulanaca?? ve bu tür elektronik paralara ili?kin ihtiyaç duyulan sair usul ve esaslar TCMB taraf?ndan belirlenecektir.

Teminat Zorunlulu?u

- Yönetmelik'te Mülga Yönetmelik'te de düzenlendi?i üzere, faaliyet izni ba?vurusunda bulunan ?irketin, her türlü muvazaadan ari ödenmi? sermayesinin
- fatura ödemelerine arac?lık edilmesine yönelik hizmetleri sunmak için en az 1.000.000 TL,
- di?er ödeme hizmetlerini sunmak için en az 2.000.000 TL,
- elektronik para ihraç etmek için ise en az 5.000.000 TL

olmas? gerekti?ine dair düzenleme korunmu?tur.

Ayr?ca,

- münhas?ran fatura ödemelerine arac?lık edilmesine yönelik hizmetleri gerçekle?tiren ödeme kurulu?lar? için 2.000.000 TL,
- di?er ödeme kurulu?lar? için 3.000.000 TL,
- elektronik para kurulu?lar? için 5.000.000 TL teminat?n

TCMB bünyesinde bulundurulmas? zorunludur.

Faaliyet ?zni

- Mülga Yönetmelik çerçevesinde ba?vuruda istenen belgeler genel anlamda korunmu? olup ba?vuruda izlenecek yöntem PSD2 ile benzer hâle getirilmi?tir.

- Faaliyet izni ba?vurular? (i) ön ba?vuru, (ii) istihbari inceleme ve (iii) nihai onay a?amas?ndan olu?acak ?ekilde yeniden düzenlenmi?tir.
- Ön ba?vuru yap?l?rken 500.000 TL ba?vuru ücreti ödenmesi gerekmektedir. Ba?vurunun herhangi bir a?amada olumsuz sonuçlanmas? hâlinde ba?vuru ücreti iade edilmeyecektir.
- Ön ba?vurunun olumlu sonuçlanmas? hâlinde TCMB taraf?ndan ba?vurunun yap?ld???na ili?kin bir belge düzenlenerek ba?vuru sahibine verilir. Ba?vuru sahibi i?bu belge ile 6 ay içerisinde istihbari inceleme a?amas? için süreci ba?latmak ile mükelleftir; aksi takdirde, TCMB taraf?ndan düzenlenen belge geçerlili?ini yitirir. Bu hâlde faaliyet izni almak isteyen Kurulu?un TCMB'ye tekrar ba?vuruda bulunmas? gerekecektir.
- ?stihbari inceleme a?amas?n?n TCMB taraf?ndan onaylanmas? durumunda, onaya ili?kin yaz?l? bildirimin yap?lmas?n? takip eden 120 gün içerisinde TCMB'ye nihai onay a?amas? için ba?vuru yap?l?r. TCMB, 120 günlük süreyi ba?vuru sahibi ?irket taraf?ndan makul bir gerekçe sunulmas? kayd?yla 60 günü geçmeyecek ?ekilde uzatmaya yetkilidir.
- Nihai onay?n verilip ba?vurunun kabul edilmesi hâlinde ise, ba?vurucunun Mülga Yönetmelik'te de oldu?u gibi TCMB'ye faaliyete ba?layaca??na dair bildirim yapmas? gerekmektedir. Ancak, Yönetmelik ile gelen yeni düzenlemeye göre, bu esnada 1.000.000 TL lisans ücretinin de ödenmesi gerekmektedir.
- Yönetmelik'in yürürlü?e girdi?i tarihten önce yap?lan faaliyet izni ba?vurular?n?n dahi iki a?amal? surette i?leme al?nmas? esas olmakla birlikte; TCMB, tüm yükümlülüklerini yerine getirmi? olanlar için iki a?amay? tek seferde sonuçland?rılmaktadır. Yine, Yönetmelik'in yürürlük tarihi itibarıyla yap?lm?? ba?vurular bak?m?ndan, istihbari inceleme a?amas?nda bulunmas? gereken eksik bilgi ve belgilerin en geç 30 Haziran 2022'ye kadar TCMB'ye tevdi edilmesi, aksi durumda ba?vurular?n reddedilece?i düzenlenmi?tir.

Pay Edinimi

- Pay edinimine ili?kin Mülga Yönetmelik'e k?yasen baz? ek düzenlemeler getirilmi?tir.
- Mülga Yönetmelik'te mevcut nitelikli pay sahipleri aras?nda yap?lan her türlü devir izne tabiydi. Yönetmelik ile sermayenin %10'unu ve daha fazlas?n? temsil eden paylar?n edinilmesi veya bir orta?a ait do?rudan veya dolayl? paylar?n sermayenin %10, %20, %33 veya %50'sini a?mayan, nitelikli pay sahiplerinin imtiyazlar?nda de?i?iklik yaratmayan pay devirleri izne tutulmam?? olup; yaln?zca TCMB'ye bildirilmesi yeterli görülmü?tür.
- Halka aç?k Kurulu?un sermayesinin %10 veya daha fazlas?na sahip olan bir tüzel ki?inin borsada i?lem gören paylar?n?n, kontrolün de?i?mesine yol açacak oranlar dahilinde borsadan edinilmesi hâlinde, ilgili Kurulu?un bu paylara tekabül eden hisselerine ait mali haklar hariç ortakl?k haklar?n?n kullan?labilmesi için TCMB'den izin al?nmas? zorunlulu?u getirilmi?tir.
- ?lk kez pay edinecek veya devralacak gerçek ve tüzel ki?iler de Yönetmelik ek-21'de yer alan yat?r?m gerekçesine ve ne ?ekilde yönetece?ine dair soru setini yan?tlamak ve TCMB'ye sunmak ile mükellef tutulmu?tur.

Kredilendirme Yasa?? ve ?ade

- Yönetmelik uyar?nca, ödemenin ödeme hizmeti kullan?c?s? ile mal veya hizmet sa?layan aras?nda sadece arac? olarak faaliyet gösteren bir bili?im veya elektronik haberle?me i?letmecisine yap?ld??? i?lemlerde, ödenmesine arac?l?k edilen tutar?n arac? olarak faaliyet gösteren bili?im veya elektronik haberle?me i?letmecisinin düzenledi?i faturaya yans?t?lmas? suretiyle, faturan?n son ödeme tarihine kadar tahsil edilmesinin kredi say?lmayaca?? vurgulanm??tır.
- Ödeme hizmeti ile alakalı fonun veya elektronik para kar??l??? fonun kredi kart? ile ödendi?i durumlarda ya da bu fon geri çekilmek istendi?inde, ancak ayn? kredi kart? hesab?na iletilerek çekilebilir. Öte yandan bili?im veya elektronik haberle?me i?letmecisinin düzenledi?i faturaya yans?t?lmas? suretiyle ödendi?i durumlarda, bu fon geri çekilmek istendi?inde ancak faturaya yans?t?larak geri çekilebilir. Geri ödemedi?en önce kredi kart?n?n veya hatt?n iptal edilmi? oldu?u durumlarda, fonun geri ödenmesi fon yat?ran?n ad?na aç?lm?? bir ödeme hesab?na da yap?labilir. Bu düzenlemelerle, ödeme sistemleri vas?tas? ile kara paran?n aklanmas?n?n önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Yabanc? Ödeme Hizmeti Sistemleri ile ?? Birli?i

- Yabanc? ödeme hizmeti sistemleri ("ÖHS") ile yap?labilecek i? birlikleri bak?m?ndan ek düzenlemeler getirilmi? olup; bu i? birliklerinin ödeme i?lemi taraflar?ndan bir tanesinin yurt d???nda oldu?u hâllerde yap?labilece?i, yabanc? ÖHS'nin hizmet yüzü olamayaca?? ve her türlü sorumlulu?un esasen yurt içindeki Kurulu?a ait olaca?? düzenlenmi?tir. Ayr?ca, i? birli?i taraf? yabanc? ÖHS'nin TCMB'ye ba?vuruda bulunmas? zorunlu hâlde getirilmi? olup; mevcut durumda bu kapsamda kalan i? birli?i taraf? yabanc?

ÖHSler'in 6 ay içerisinde TCMB'ye başvurup faaliyet izni alması gerektiği düzenleme altına alınmıştır.

Temsilcilik

- 6493 sayılı Kanun'da ve Mülga Yönetmelik'te, Kuruluşların ödeme hizmetlerini elektronik veya fiziki kanallar üzerinden temsilci aracılığıyla yürütebileceği zaten düzenlenmekteydi. Yönetmelik ile temsilciliğe ilişkin madde detaylandırılmış olup temsilci adayların ilişkin yapılacak değerlendirilmelerde kullanmak üzere temsilci adayları kişilerden istenecek belgeler listelenmiş ve temsilcilik sözleşmesi standart hâle getirilmiştir.
- Bu kapsamda, Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği ("**TÖDEB**") tarafından belirlenecek çerçeve temsilcilik sözleşmelerinin imzalanarak uygulamaya alınması bakımından bir yıllık süre öngörülmüştür. Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce imzalanmış olan temsilcilik sözleşmeleri, belirlenecek asgari unsurlar sağladıkça sürece yürürlükte kalmaya devam edecektir.
- Kuruluşların temsilcileri TÖDEB tarafından elektronik ortamda oluşturulan listeye kaydettirmesi gerekmektedir. Söz konusu kayıtların temsillerinin temsilcilik sözleşmesinin imzalanmasından itibaren 15 gün içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmekte olup; listeye kaydedilmemiş temsilcisi aracılığıyla ödeme hizmeti sunulması mümkün olmayacaktır.

Kapalı Devre ve Ticari Temsilci İstisnasına İlişkin Düzenlemeler

- Kapalı devre ve ticari temsilci istisnasından yararlanan tarafların, son 12 ayda geçirdikleri işlem hacminin 50.000.000 TL'yi aşması hâlinde her yılın Ocak ayında TCMB'nin kriterlerine uygun raporlama yapılması zorunlu kılınmıştır. TCMB gerekli görürse söz konusu işlemlerin durdurulması veya faaliyet izni bulunan kuruluşlar üzerinden yapılması talep etme yetkisini haizdir.

Kimlik Doğrulama Süreçleri

- Kimlik tanımlama, ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından kimliğinin belirlenmesi ve diğer kullanıcılarından ayrıştırılması amacıyla müşteriye özgülenen sayı, harf veya sembollerden oluşan kombinasyon olarak tanımlanmaktadır. Kural olarak gönderen tarafından belirtilen kimlik tanımlama ya uygun şekilde yapılan ödeme işlemleri doğru gerçekleştirilmiş sayılır. Müşteri tarafından kimlik tanımlama ya ilave bilgiler verilmiş olsa dahi, ödeme hizmeti sağlayıcısı ödeme işleminin sadece kimlik tanımlama ile gerçekleştirilmesinden sorumlu olacaktır. Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 5) ile mümkün olan basitleştirilmiş kimlik tespitinin yapılabilmesi durumları oldukça kapsamlı olduğundan pek çok kuruluş artık ya yüz yüze ya da ileride çözümlenmesi beklenen uzaktan kimlik doğrulama düzenlemesine göre kimlik tespiti yapacaktır.

Ödeme Emri Başlatma Hizmeti ve Hesap Bilgisi Hizmeti

- Bu başlık altındaki düzenlemeler, açık bankacılık faaliyetleri kapsamında PSD2 ile uyumlu hâle gelmek adına 6493 sayılı Kanun nezdinde faaliyet alanına eklenmiş olup; teknik ve operasyonel gerekliliklerin TCMB tarafından düzenleneceği belirtilmiştir.
- Ödeme emri, müşteri tarafından ödeme işleminin gerçekleştirilmesi amacıyla ödeme hizmeti sağlayıcısına verilen talimatı ifade etmekte olup 6493 sayılı Kanun'un uyarınca Kuruluşlar ödeme emri başlatma hizmeti ("**ÖEBH**") vermek hakkına haizdir. Gönderinin ÖEBH sağlayıcısı aracılığıyla başlatılması durumunda ödeme hesabının bulunduğu Kuruluş, ödeme işleminin gerçekleştirilmesi veya hatalı gerçekleştirilmesi kisminden gecikmeden gönderene iade eder ve tutarın ödeme hesabından düşülmesi hâlinde ödeme hesabına eski durumuna getirir. Bu tür işlemlerde ödeme emrinin ödeme hesabının bulunduğu Kuruluş tarafından alındığına, işlemin müşteri tarafından onaylandığına, doğru bir şekilde kaydedildiğini, hesaplara işlendiğini ve kendi sorumluluğundaki hizmetlerde yaşanan teknik bir arıza veya sorundan etkilenmediğini ispat yükümlülüğü ÖEBH sağlayıcısına ait olacaktır.
- ÖEBH ve hesap bilgisi hizmeti ("**HBH**") ile ilgili işlemlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar ile taraflarca uyulması gereken teknik ve operasyonel gereklilikler TCMB tarafından belirlenir. TCMB tarafından belirlenen teknik ve operasyonel gerekliliklere uyum sağlanıp sağlanmadıkça, BKM tarafından yürütülecek teknik kontrol ve değerlendirme sürecinin sonucunda tespit edilir. Bu teknik kontrol ve değerlendirme sürecini sorunsuz tamamlayan kişiler BKM tarafından kayıtlı altına alınır ve internet sitesinde kamuya açık şekilde duyurularak TCMB tarafından gerekli izinlerin verilmesini takiben yetkili ÖEBH ve HBH olarak kabul edilir.

Nemalandırma

- Ödeme fonları, koruma hesabı bulunduğunda bankada gecelik vadede nemalandırılmaz, ödeme fonları sadece ödeme işleminin gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılabileceği düzenlemesine aykırıdır. Ancak elektronik para hesapları için ayrı düzenlemeye yer verilmemiştir.

2.2 Yönetmelik'in Yürürlüğü ve Geçici Hükümleri

Yönetmelik Resmî Gazete yayım tarihi olan 1 Aralık 2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik'e uyuma ilişkin süreç geçici madde-1'de düzenlenmekte olup önemli hususlar aşağıdaki gibidir:

- Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyette bulunan Kuruluşlar, Yönetmelik'in yayım tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Yönetmelik ile yeni getirilen düzenlemelere uyumlu hale gelmekle yükümlüdür.
- Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, işlenmiş kıymetli maden ve kıymetli taşların satımında bulunan kuyumcu, sarraf ve mücevheratçı gibi isimlerle faaliyet gösteren kişiler ile yeni temsilcilik sözleşmesi yapılamaz. Bu Yönetmelik yürürlüğe girilmeden yapılmış temsilcilik sözleşmelerinin sona erme tarihine kadar geçerli olmaya devam edecek olup; sona erme tarihinde yenilenemeyecektir ve her halükârda en geç 31 Aralık 2022 tarihinde sonlanacaktır.
- Kuruluş, bu Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, sadece
 1. elektronik para ihraç eden,
 2. ödeme hizmetlerini sunan,
 3. a) ödeme hizmeti sağlayıcıların faaliyetlerini güvenli kılma ve kolaylaştırma, b) kart verilerinin işlenmesi, suistimal ve dolandırıcılık önleme gibi ödeme hizmetlerini tamamlamak nitelikte olan yan hizmetler sunan, c) ödeme hizmetleri ile ilgili eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunan, d) ön ödemeli araçlara ilişkin işlemlerin yürütülmesi, elektronik paranın ihracı veya ödeme hizmetleri sunan, e) ödeme hizmeti sağlayıcıların faaliyetlerini güvenli kılma ve kolaylaştırma kart verilerinin işlenmesi, suistimal ve dolandırıcılık önleme gibi ödeme hizmetlerini tamamlamak nitelikte olan yan hizmetler ile elektronik paranın ihracı veya ödeme hizmetleri ile ilgili eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunan
 4. ödeme hizmeti sağlayıcılar nezdinde bulunan ve ödeme hesabı olarak değerlendirilmeyen diğer hesaplarla ilgili bilgi hizmetleri sunan

Şirketlerde pay sahibi olabilir. Aksi söz konusu olması halinde, en geç 31 Aralık 2022 tarihine kadar bu düzenlemeye uyumlu hale gelmek üzere gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

- Elektronik para olarak değerlendirilebilecek gayri maddi varlıklar ihraç etmekte olup 6493 sayılı Kanun kapsamında elektronik para kuruluşa kategorisine dahil edilebilecek olan ancak faaliyet izni bulunmayan kişilerin Yönetmelik'in yayım tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde TCMB'ye başvurarak gerekli izinleri alması zorunludur.
- Yönetmelik yürürlük tarihi itibarıyla, yurt dışındaki yerleşik bir tüzel kişi ve kuruluş arasında iş birliği kurulmuş olması durumunda yurt dışındaki yerleşik kuruluşun, Yönetmelik yayım tarihinden itibaren 6 ay içerisinde TCMB izin başvurusu yapması gerekmektedir; aksi durumda kuruluş, yurt dışındaki yerleşik tüzel kişi ile iş birliğini sonlandırmakla yükümlü olacaktır.
- 6493 sayılı Kanun çerçevesinde ödeme hizmeti kullanıcısının isteği üzerine banka bir ödeme hizmeti sağlayıcısının bulunduğu ödeme hesabıyla ilgili sunulan ödeme emri bankalaştırma hizmeti veya ödeme hizmeti kullanıcısının onayının alınması koşuluyla, ödeme hizmeti kullanıcısının ödeme hizmeti sağlayıcıları nezdinde bulunan bir veya daha fazla ödeme hesabına ilişkin konsolide edilmiş bilgilerin çevrim içi platformlarda sunulması hizmeti sunan şirketlerin Yönetmelik yayım tarihinden itibaren TCMB'ye faaliyet izni başvurusunda bulunması gerekmektedir; BKM kaynaklı süreçlerin tamamlanamaması halinde, TCMB tarafından faaliyet izni verilecektir. Eksikliklerin giderildiğini BKM'nin onaylaması ile faaliyet izni kesinleşir.
- Ayrıca Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Yönetmelik ile uygun olarak açılmış olanlar hariç olmak üzere, ödeme hizmetlerine açık konumda olan mobil telefon abonelikleri, Yönetmelik'in yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içerisinde uygun şekilde onaylanmadık takdirde Yönetmelik madde 4'ün 1. fıkrasının (d) bendinde sayılan hizmetlere kapalı hale getirilir.
- Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyet izni başvurusunda bulunanlar hakkında bu Yönetmelik'in sadece, özkaynak ve teminat yükümlülüğüne ilişkin hükümleri ve ödeme fonlarının korunması ve elektronik para karlılığı toplanan fonların korunmasına ilişkin hükümleri uygulanır. İlgili başvuruların Mülga Yönetmelik'e göre değerlendirileceği düzenlenmiştir.
- Üye işyerlerinin yeni kayıt sisteminin, BKM tarafından en geç 30 Haziran 2022 tarihine kadar oluşturulacağı düzenlenmiş olup; TCMB bu süreyi, altı ayı akmamak üzere uzatmaya yetkili değildir.

3. Tebli? ile Getirilen Düzenlemeler

3.1 Esas? De?i?iklikler

Tebli?, Kurulu?lar?n faaliyetlerinin yürütülmesi s?ras?nda kulland?klar? bilgi sistemlerinin yönetimi ve yetkilendirilmi? ba??ms?z denetim kurulu?lar? taraf?ndan denetlenmesi ile ödeme hizmeti sa?lay?c?lar?n?n ödeme hizmetleri alan?ndaki veri payla??m servislerine ili?kin usul ve esaslar? düzenlemek amac?yla haz?rlanm??t?r.

Mülga Tebli?'e k?yasen bilgi sistemlerine ili?kin hususlar daha teknik ve detayl? olarak düzenlenmi? olup; Bankalar?n Bilgi Sistemleri ve Elektronik Bankac?l?k Hizmetleri Hakk?nda Yönetmelik ile hemen hemen paralel hâle getirildi?ini söylemek mümkün.

5 bölüm ve 34 maddeden olu?an Tebli?'e ili?kin önemli baz? düzenlemeler a?a??da özetlenmi?tir:

- Tebli? uyar?nca hassas mü?teri verileri veya mü?teri bilgilerine sahip sistemlerin özel iç a?da bulunmas? ve hiçbir ?ekilde do?rudan internetten eri?ilebiliyor olmamas? sa?lanmal?d?r. Tebli?'de Kurulu?lar?n, faaliyetlerinin yürütülmesi s?ras?nda edindi?i ve bilgi sistemleri arac?l??yla i?ledi?i, iletti?i veya saklad??? hassas mü?teri verileri ve mü?teri bilgilerinin gizlili?ini ve güvenli?ini sa?lamaya ve kurulu? d???na s?zmas?n? önlemeye yönelik politika ve prosedürleri yaz?l? olarak olu?turmas? ve gerekli tedbirleri almas? gereklili?i düzenlenmektedir. Ayr?ca al?nmas? gereken baz? teknik tedbirlere do?rudan yer verilmektedir.
- Kurulu?lar?n, bilgi sistemlerinde gerçekle?tirilen i?lemlerde kullan?lmak üzere yeterli ve etkin bir kimlik do?rulama sistemi kurmas?na ili?kin düzenlemelere yer verilerek kimlik do?rulaman?n güvenli bir ?ekilde gerçekle?mesine ili?kin kurallar ortaya konmu?tur.
- Tebli? ile Kurulu?lar?n, faaliyetlerinin kesintisiz devam etmesini sa?lamak amac?yla ikincil merkez ve sistemler kurmas? ve bunlar? dönemsel olarak test etmesi zorunlu hâle getirilmi?tir. Ayr?ca TCMB'nin denetimine tabi olarak d?? hizmet al?m? yap?labilece?i düzenlenmektedir.
- Kurulu?lar taraf?ndan sunulan hizmetlerden yararlanacak mü?teriler, hizmetlere ili?kin ?artlar, riskler ve istisnâî durumlarla ilgili olarak aç?k bir ?ekilde bilgilendirilir. Madde metninde bilgilendirme usulü ve bilgilendirmenin zorunlu içeri?i de düzenlenmi?tir. Ayr?ca Tebli?'de Kurulu?lar?n, i?yerleri ve temsilciler ile yapaca?? sözleşmelerde yer almas? zorunlu hükümler, güvenlik tedbirleri ve insans?z hizmet noktalar?na ili?kin düzenlemelere yer verilmektedir. Kurulu?lar?n birincil ve ikincil sistemleri ile veri yedekleme merkezlerini yurt içinde bulundurmalar? zorunlu tutulmu? ve uzaktan mü?terinin tan?nmas?na ili?kin hususlar düzenlenmi?tir.
- Veri payla??m?na ili?kin hususlar düzenlenerek ba?ka bir ödeme hizmeti sa?lay?c?s?nda bulunan ödeme hesab?yla ilgili sunulan ÖEBH ve bir veya daha fazla ödeme hesab?na ili?kin konsolide edilmi? bilgilerin çevrim içi platformlarda sunulmas? hizmetine ili?kin yasal çerçeve netle?tirilmi?tir. ?lgili düzenlemeler kapsam?nda hesap hizmeti sa?lay?c?s? ("HHS"), söz konusu faaliyetler kapsam?nda gerekli ba?lant?lar? yaparak veri payla??m servislerini HBH sa?lay?c?s? ve ÖEBH sa?lay?c?s?na sunar. HHS, BKM API Geçidi'ne ba?lan?r, nezdinde bulunan ödeme hesaplar?na ili?kin ÖEBH ve HBH sunulmas? için talepte bulunan tüm di?er yetkili ödeme hizmeti sa?lay?c?lar?na gerekli altyap?y? sa?lar. HHS, hesap bilgisi hizmeti ile ÖEBH kapsam?nda gelen istekleri gecikmeksizin gerçekle?tirir.
- Ayr?ca TCMB Ödeme Sistemleri'nde gerçekle?tirilen hesaba ödeme i?lemleri aç?s?ndan toplam adedine göre ilk 10 kat?l?mc? aras?nda yer alan ödeme hizmeti sa?lay?c?lar? için TCMB taraf?ndan öngörülen sürenin tamamlanmas?n?n ard?ndan, ÖEBH ve HBH için altyap? sa?lama yükümlölükleri 1 y?l içerisinde yerine getirir. Son olarak Tebli? ile teknik gereklilikleri belirlenmi? veri payla??m servisleri hizmetleri, Tebli?'in yay?m? tarihinden itibaren 1 y?l boyunca standart olmayan servisler kullan?larak da verilmeye devam edilebilir.

3.2 Tebli?'in Yürürlü?ü ve Geç? Hükümleri

??bu Tebli? Resmî Gazete yay?m tarihi olan 1 Aral?k 2021 tarihinde yürürlü?e girmi?tir.

Tebli? yürürlü?e girdi?i tarih itibar?yla faaliyette bulunan Kurulu?lar, i?bu Tebli? ile Tebli?'in yay?m? tarihinden itibaren 1 y?l içerisinde uyumlu hâle gelmekle yükümlü k?l?nm??t?r.

Teknik gereklilikleri belirlenmi? veri payla??m servisleri hizmetleri, bu Tebli?'in yay?m? tarihinden itibaren 1 y?l boyunca standart olmayan servisler kullan?larak da verilmeye devam edilebilir. TCMB, bu süreyi, 6 ay? a?mamak

üzere uzatmaya yetkilidir.

Yönetmelik'in tam metnine bu [ba?lant?dan](#), Tebli?'in tam metnine ise bu [ba?lant?dan](#) eri?ebilirsiniz.

Related Attorneys

- [BURCU TUZCU ERS?N, LL.M.](#)
- [CEYLAN NEC?PO?LU, PH.D, LL.M.](#)